

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept				
1.3 Departamentul	Departamentul interdisciplinar Centrul de Studii Europene				
1.4 Domeniul de studii	Drept				
1.5 Ciclul de studii	Master, ciclul II de studii				
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept European				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Probleme de drept material al Uniunii Europene						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Emanoil Cornelius Mogîrzan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. dr. Emanoil Cornelius Mogîrzan						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Optional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					60
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					50
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					32
Tutoriat					0
Examinări					2
Alte activități.....					0
3.7 Total ore studiu individual					144
3.8 Total ore pe semestru					200
3.9 Număr de credite					8

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	
4.2 De competențe	Cunoașterea bazelor dreptului Uniunii Europene, a instituțiilor, a izvoarelor de drept, a mijloacelor de control jurisdicțional

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C.1. Cunoașterea principalelor teme ale dreptului material al Uniunii, în care un loc esențial îl ocupă libertățile de circulație din cadrul pieței interne și obstacolele din calea acestora, precum și libera concurență C.2. Capacitatea de a analiza jurisprudența relevantă a Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene, pentru înțelegerea raționamentelor și a metodelor proprii de interpretare C.3. Capacitatea de a analiza, interpreta și aplica normele materiale adoptate de instituțiile politice ale UE C.4. Capacitatea de a soluționa cazuri practice, în lumina precedentelor statuate de Curtea Europeană de Justiție
Competențe transversale	CT.1. Identificarea și realizarea sarcinilor profesionale în mod eficient și responsabil, cu respectarea regulilor deontologice specifice CT.2. Aplicarea tehniciilor de muncă eficientă individuală, precum și în echipă CT.3. Utilizarea eficientă a resurselor de comunicare și a surselor de informare și de formare profesională asistată, atât în limba română, cât și într-o limbă străină de circulație internațională CT.4. Susținerea unor opinii juridice în vederea soluționării unor spețe de drept al Uniunii Europene, din perspectiva părților litigante și a judecătorului național

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	O.1. Pentru masteranzii care nu au noțiuni de drept material, disciplina asigură familiarizarea cu specificul acestui important domeniu al dreptului Uniunii Europene. În același timp, cursul se adresează masteranzilor care au cunoștințe prealabile în domeniu, urmărind să le aprofundeze.
7.2. Obiectivele specifice	La finalizarea studiului acestei discipline, studenții vor fi capabili: ▪ să cunoască principalele teme ale dreptului material al Uniunii, în care un loc esențial îl ocupă libertățile de circulație din cadrul pieței interne, precum și libera concurență ▪ să dobândească noțiunile introductive despre libera concurență în Uniunea Europeană ▪ să identifice principalele instrumente juridice care guvernează piața internă și libera concurență ▪ să poată identifica diferențele obstacole pe care le întâmpină cetățenii și mediul de afaceri în exercitarea libertăților de circulație ▪ să identifice mijloacele juridice prin care persoanele fizice și juridice pot depăși aceste obstacole ▪ să identifice distorsiunile care provin din nerespectarea regimului concurenței, care afectează piața internă ▪ să interpreteze și să aplique normele de drept material al Uniunii Europene ▪ să susțină opinii juridice în soluționarea unor spețe de drept ale Uniunii Europene, din perspectiva părților litigante și a instanței naționale sau a Uniunii Europene ▪ să protejeze în fața instanțelor naționale și ale Uniunii drepturile subiective izvorăte din dreptul Uniunii

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1	Competențele Uniunii Europene	Expunerea însoțită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1, 2 și note de curs)

2	Fazele integrării economice europene. Piața internă. Libera circulație a mărfurilor. Noțiunea de marfă. Originea mărfurilor	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1, 2 și note de curs)
3	Interzicerea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1 și note de curs)
4	Interzicerea fiscalității discriminatorii sau protecționiste. Art. 110 TFUE	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1 și note de curs)
5	Interzicerea restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent. Decizia Dassonville	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1, 2 și note de curs)
6	Implicațiile deciziei Cassis de Dijon asupra libertății de circulație a mărfurilor și a celorlalte libertăți. Prințipiu recunoașterii reciproce	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1 și note de curs)
7	Decizia Keck și evoluția jurisprudenței	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1 și note de curs)
8	Derogările prevăzute de art. 36 TFUE și cerințele imperitive de interes general. Măsurile cu efect echivalent la export	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1, 2 și note de curs)
9	Prințipiu nediscriminării și cetățenia europeană. Libera circulație a cetățenilor europeni	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1, 3 și note de curs)
10	Dreptul de a practica o activitate salariată într-un alt stat membru	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1, 2, 3 și note de curs)
11	Dreptul de a practica o activitate independentă într-un alt stat membru	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1, 2, 3 și note de curs)
12	Reguli comune pentru libera circulație a persoanelor și a serviciilor	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore Note de curs
13	Aplicarea dreptului Uniunii în statele membre. Prințipiu echivalenței și cel al efectivității	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1 și note de curs)
14	Politica agrară comună	Expunerea însotită de mijloace tehnice, prelegerea, explicația, problematizarea, conversația euristică, observația dirijată.	2 ore (referințe 1 și note de curs)

Bibliografie**Referințe principale:**

1. P. Craig, G. De Burca, *Dreptul Uniunii Europene*, Ed. Hamangiu, 2017
2. G. L. Ispas, D. Panc, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, 2021
3. F. Gyula, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, 2018

Referințe suplimentare:

- Catherine Barnard, *The Substantive Law of the European Union*, O.U.P., 2019
P. Craig, G. De Burca, *EU Law. Text, Cases, and Materials*, ed. 7, Oxford University Press, 2020
Alina Kaczorowska, *European Union Law*, Routledge, 2016
Claude Blumann et Louis Dubouis, *Droit matériel de l'Union européenne*, 6e édition, L.G.D.J., 2019
Damian Chalmers s.a., *European Union Law*, Cambridge University Press, 2019
J.-L. Clergerie, A. Gruber, P. Rambaud, *Droit institutionnel et matériel de l'Union européenne UE*, 13e, Dalloz, 2020

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1	Competențele Uniunii Europene	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, 2, note de curs, documente juridice, texte normative)
2	Piața internă. Comerțul liber	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, 2, note de curs, documente juridice, texte normative)
3	Noțiunea de marfă Interzicerea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, note de curs, documente juridice, texte normative)
4	Interzicerea fiscalității discriminatorii sau protecționiste. Art. 110 TFUE	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, note de curs, documente juridice, texte normative)
5	Interzicerea restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent. Decizia Dassonville	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, note de curs, documente juridice, texte normative)
6	Implicațiile deciziei Cassis de Dijon asupra libertății de circulație a mărfurilor și a celoralte libertăți. Prințipiu recunoașterii reciproce	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, note de curs, documente juridice, texte normative)
7	Decizia Keck și evoluția jurisprudenței	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, note de curs, documente juridice, texte normative)
8	Derogările prevăzute de art. 36 TFUE și cerințele imperitive de interes general. Măsurile cu efect echivalent la export	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, 2, note de curs, documente juridice, texte normative)
9	Prințipiu nediscriminării și cetățenia europeană. Libera circulație a cetățenilor europeni	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiul de caz.	2 ore (1, 3, note de curs, documente juridice, texte normative)
10	Libertatea de circulație a lucrătorilor	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată,	2 ore (1, 2, 3, note de curs, documente

		studiu de caz.	juridice, texte normative)
11	Libertatea de circulație a serviciilor	Problematizarea, expunerea însotită de mijloace tehnice, conversația euristică, observația dirijată, studiu de caz.	2 ore (1, 2, 3, note de curs, documente juridice, texte normative)
12	Reguli comune pentru libertatea de circulație a persoanelor și libertatea de circulație a serviciilor	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiu de caz.	2 ore (1, note de curs, documente juridice, texte normative)
13	Aplicarea dreptului Uniunii în statele membre. Principiul echivalenței și cel al efectivității	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiu de caz.	2 ore (1, note de curs, documente juridice, texte normative)
14	Politica agrară comună	Problematizarea, conversația euristică, observația dirijată, studiu de caz.	2 ore (1, note de curs, documente juridice, texte normative)

Bibliografie**Referințe principale:**

1. P. Craig, G. De Burca, *Dreptul Uniunii Europene*, Ed. Hamangiu, 2017
2. G. L. Ispas, D. Panc, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, 2021
3. F. Gyula, *Drept instituțional al Uniunii Europene*, ed. a 2-a, Ed. Hamangiu, 2018

Referințe suplimentare:

1. Catherine Barnard, *The Substantive Law of the European Union*, Oxford University Press, 2019
2. P. Craig, G. De Burca, *EU Law. Text, Cases, and Materials*, ed. 7, Oxford University Press, 2020
3. Alina Kaczorowska, *European Union Law*, Routledge, 2016
4. Marianne Dony, *Droit de l'Union européenne*, Editions de l'Université de Bruxelles, Bruxelles, 2018
5. Extrase din decizile relevante ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, care vor fi furnizate masteranzilor
6. Surse web
  - [ec.europa.eu/](http://ec.europa.eu)
  - eur-lex.europa.eu/
  - <http://eur-lex.europa.eu/browse/summaries.html?locale=ro>
  - curia.europa.eu

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul are un conținut practic. Masteranzii vor dobânde cunoștințe despre dreptul material al Uniunii, care, aplicându-se direct la raporturile juridice în care sunt implicați și particularii, au efecte importante în viața oricărui locuitor din Uniunea Europeană. Masteranzii vor dobânde capacitatea de a analiza decizile Curții de Justiție a Uniunii Europene, de a interpreta și aplica normele materiale ale Uniunii, pentru apăra cât mai eficientă în justiție drepturile prevăzute de sistemul juridic al Uniunii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Capacitate de asimilare și redare, Capacitate de analiză și sinteză	Examen scris	75
10.5 Seminar/ Laborator	Capacitate de analiză și sinteză	Participarea la dezbatările de la seminar	25

10.6 Standard minim de performanță

Cunoașterea libertăților de circulație în Uniunea Europeană, a limitărilor permise de dreptul Uniunii, a obstacolelor nelegale instituite de state în libertăților, cunoașterea principalelor teme ale dreptului concurenței din Uniunea Europeană

Data completării
16.09.2022

Titular de curs
**Lect. dr. Emanoil Corneliu
Mogîrzan**

Titular de seminar
**Lect. dr. Emanoil Corneliu
Mogîrzan**

Data avizării în departament
23.09.2022

Director de departament
Prof. dr. Gabriela Pascariu